

ІННОВАЦІЙНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 338.436

ДОСЛІДНІ ГОСПОДАРСТВА ЯК ПЕРСПЕКТИВНІ ОСЕРЕДКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ[©]

*Т. В. КОЛОМІЄЦЬ,
аспірант кафедри аналізу
та статистики*,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)*

Стаття присвячена розгляду питань необхідності реформування та розвитку мережі дослідних господарств для переходу аграрного сектору економіки на інноваційний вектор розвитку. Визначено основні особливості інноваційних процесів в аграрному секторі. Встановлено, що експериментально-виробничою базою для проведення досліджень, випробувань і доопрацювання наукових розробок в агросекторі є дослідні господарства. На основі результатів аналізу прибутковості виробництва основних видів продукції на сільськогосподарських підприємствах встановлено, що підприємства державної форми власності мають нижчий рівень рентабельності виробництва, ніж в середньому серед усіх сільськогосподарських підприємств. Окреслено основні перешкоди на шляху розвитку науково-дослідної діяльності в аграрному секторі загалом та у дослідних господарства зокрема: низький рівень фінансування, розпорошеність досліджень, відсутність галузевих пріоритетів та стратегій. Запропоновано посилити співпрацю дослідних господарств з аграрними навчальними закладами для створення територіальних центрів трансферу знань та інновацій, що сприятиме соціально-економічному розвитку сільських територій шляхом впровадження актуальних розробок у сільськогосподарське підприємництво.

Ключові слова: інновації, інноваційний розвиток, аграрна наука, дослідні господарства.

Табл. 2. Літ. 12

Постановка проблеми. Важливість аграрного сектора в економіці нашої країни визначено, перш за все, територіально-географічними та природно-кліматичними умовами. Історично склалося так, що в періоди кризових процесів дана сфера не дає змоги якорю стагнації потягнути національну економіку на дно. Відповідно до сучасних умов аграрний сектор є однією з пріоритетних та стратегічно важливих галузей національної економіки, тому розробка ефективних методів та механізмів управління ним є актуальним завданням. Інноваційні перетворення всередині галузі є надзвичайно важливими для подальшого

© Т.В. КОЛОМІЄЦЬ, 2016

* Науковий керівник: КОРНІЙЧУК А.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри аналізу та статистики

функціонування аграрного сектору. Першоджерелом інновацій є система аграрної освіти і науки, яка, будучи основою формування конкурентоспроможності агропромислового комплексу України, потребує значного реформування відповідно до вимог часу. Виникає необхідність перебудови мережі регіональних установ і підприємств, що здійснюють трансфер знань, наукових розробок, інновацій. Зокрема це стосується системи науково-дослідних господарств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання необхідності формування ефективної системи агровиробництва на інноваційних засадах з використанням можливостей комерціалізації інтелектуального капіталу, сформованого всередині системи, знайшли відображення в працях С. Володіна [1], О. Дація [2], Л. Курило, П. Саблука, О. Шпикуляка [3] та багатьох інших. Основними аспектами, які вивчаються науковцями в даній сфері, є обґрунтування методологічних положень щодо розвитку інноваційної діяльності в аграрному виробництві, розробка та апробація методологічних підходів до оцінки ефективності інноваційної діяльності в аграрній сфері, оцінка інноваційного продукту та інтелектуального капіталу. Однак важливість такої інституційної одиниці, як дослідне господарство при формуванні інноваційного вектору розвитку агросектору не висвітлюється науковцями на достатньому рівні.

Формулювання цілей статті. Інноваційні процеси зароджуються передусім в наукових та науково-дослідних установах через здійснення досліджень, розробок, створення нової техніки, технологій і т.д. Нівелювання проблеми реформування системи науково-дослідних господарств як однієї зі складових ланцюга створення інноваційного продукту в агросекторі призводить до зниження рівня ефективності функціонування усєї системи. Основною метою статті є підкреслення ролі дослідних господарств при переході аграрного сектору України на інноваційну модель розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних соціально-економічних умовах одним із головних факторів досягнення успіху на ринку для підприємств як агропромислового комплексу, так і будь-якої іншої сфери діяльності, є систематичне освоєння і використання нововведень. Даний фактор обумовлений швидким скороченням життєвого циклу вироблених продуктів і послуг, різким загостренням конкурентної боротьби, постійним підвищенням вимог до якості товарів і рівнем обслуговування з боку споживачів. У прагненні зміцнити свої позиції на ринку агропідприємства змушені безперервно покращувати і перетворювати свої товари, удосконалювати виробничі та управлінські процеси, тобто займатися інноваційною діяльністю.

Інновації в сільському господарстві можуть підвищити доходи сільського населення, сприяти розвитку, а також стимулювати економічне зростання в багатьох країнах, що розвиваються. Більш ефективне використання природних ресурсів за рахунок інновацій є одним з найважливіших складових довгострокової економічної стійкості.

Своєрідність процесу господарювання кожної галузі економіки визначає особливості інноваційного процесу в ній. Зокрема, специфіка інноваційних процесів в аграрному секторі пов'язана з такими факторами:

- широким різноманіттям видів аграрної продукції, технологій вирощування і виробництва;
- значною залежністю процесу виробництва від природно-кліматичних умов і, як наслідок, диференціація окремих регіонів за умовами виробництва;
- значні часові лаги між періодами виробництва і процесами переробки окремих категорій продукції;
- диференціація соціально-економічного рівня працівників аграрної сфери (особливо сільського господарства);
- різноманітність та множинність форм і зв'язків аграрних суб'єктів господарювання з інноваційними формуваннями;
- відособленість більшості агровиробників на всіх рівнях (відсутність диверсифікації виробництва з поєднанням науково-технічної, виробничої та збутової діяльності);
- відсутність чіткого науково обґрунтованого організаційно-економічного механізму передачі досягнень аграрної науки та істотне відставання галузі в процесах освоєння інновацій.

Світовий досвід свідчить, що майже 80% обсягу проведених в світі операцій комерційної реалізації технологій припадає на продаж ліцензій на винаходи та ноу-хау [4, с. 93]. На жаль, вітчизняні наукові та науково-дослідні організації не приділяють значної уваги питанню ефективної організації та здійсненню даної форми комерційної діяльності. Обираючи між необхідністю розвитку ефективної системи науково-технічного забезпечення аграрного сектору вітчизняними науковим «матеріалом» та можливістю закуповувати розробки іноземних компаній, здійснюється вибір другого варіанту, що є значно простішим, але абсолютно не стратегічним рішенням, яке в найближчому майбутньому може сприяти повному краху системи наукового забезпечення агросфери.

Експериментально-виробничою базою для проведення досліджень, випробувань і доопрацювання наукових розробок відповідно до Статуту Національної Академії аграрних наук України є дослідні господарства, інші підприємства та організації академії. Крім того, зазначені підприємства та організації забезпечують сільськогосподарське виробництво елітним та репродуктивним насінням, садивним матеріалом, племінною продукцією тощо [5]. Головною метою діяльності дослідних господарств є проведення досліджень, випробувань і доопрацювання наукових розробок, їх апробації, проведення виробничої перевірки і впровадження їх у виробництво та іншої господарської діяльності. Основними напрямками їх діяльності є активне сприяння науковій установі, якій воно підпорядковане, а також іншим установам в роботі по проведенню наукових дослідів, виробничої перевірки і впровадженню новітніх науково-технічних розробок; сприяння розвитку інноваційної діяльності; розроблення моделей інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств, забезпечення апробацій та впровадження інновацій науково - дослідних установ НААН в наукоємне виробництво агропромислового комплексу і реалізацію інноваційно-інвестиційних проектів; виробництво оригінального, елітного та репродукційного насіння сільськогосподарських культур та саджанців, вирощування племінного молодняка худоби і птиці.

Важливим індикатором ефективності державних підприємств, до яких відносяться і дослідні господарства, є рівень рентабельності. Аналіз прибутковості виробництва основних видів продукції на сільськогосподарських підприємствах загалом та на державних зокрема в середньому за період 2011-2015 рр. (рис. 1) вказує на нижчий рівень рентабельності виробництва на підприємствах державної форми власності, ніж в середньому серед усіх сільськогосподарських підприємств.

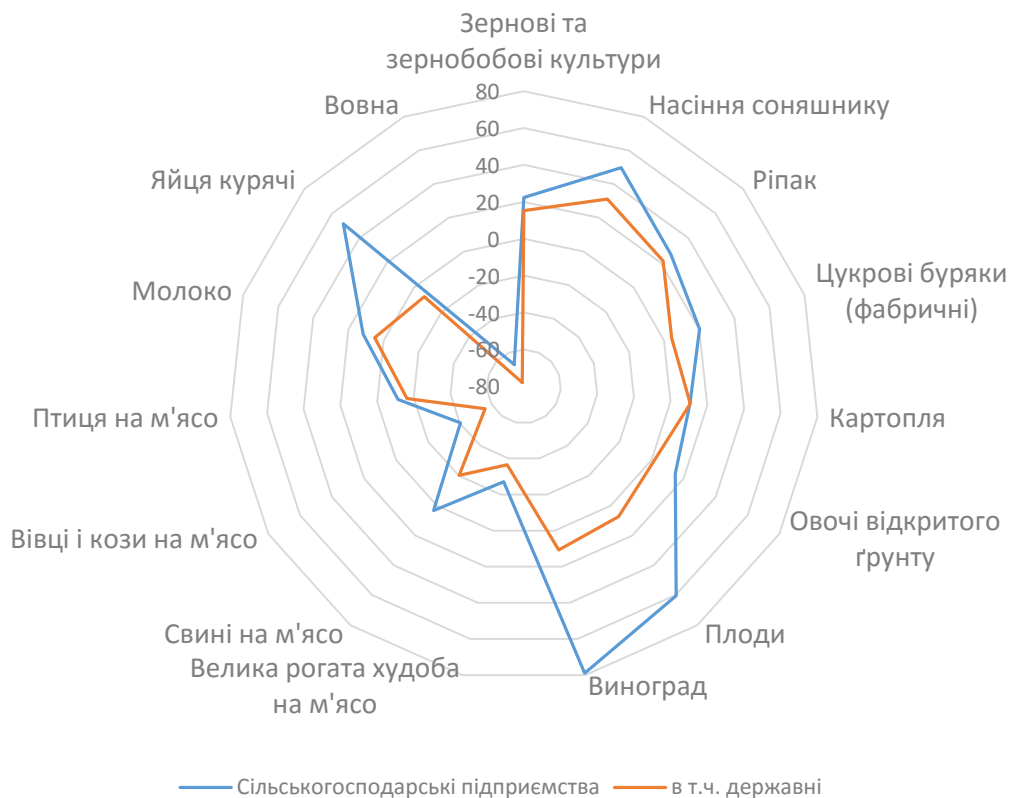

Рис. 1. Рівень рентабельності виробництва основних видів продукції на сільськогосподарських підприємствах в середньому за 2011-2015 рр.

Джерело: сформовано автором з використанням [6-10]

Як видно з рис. 1, виробництво лише такого виду продукції, як картопля має вищий рівень рентабельності на підприємствах державної форми власності на 0,2 %, тоді як виробництво інших видів сільськогосподарської продукції має нижчий рівень прибутковості у державних підприємствах. Така ситуація пояснюється неефективним управлінням такими суб'єктами господарювання, відсутністю у керівників мотивації до їх розвитку.

На підтримку науково-дослідних господарств у 2016 році передбачено видатки за загальним фондом у сумі 2 629,9 тис. грн за бюджетною програмою “Здійснення заходів щодо підтримки науково-дослідних господарств”. Динаміки заходів щодо підтримки науково-дослідних господарств у 2014-2015 рр. наведено в табл. 2.

Крім низького рівня фінансування, перешкодами на шляху розвитку науково-дослідної діяльності в аграрному секторі загалом та у дослідних господарствах зокрема є розпорошеність досліджень, відсутність галузевих пріоритетів та стратегій. На нашу думку, дослідні господарства шляхом тісної співпраці з аграрними навчальними закладами повинні стати територіальними центрами трансферу знань та інновацій.

Таблиця 2

Здійснення заходів щодо підтримки науково-дослідних господарств

Найменування заходу	Виконання за звітний період	
	2014	2015
Кількість підприємств, які визначені виконавцями програми селекції сільськогосподарських культур у первинному рослинництві, од.	5	9
Площа посіву для виробництва оригінального насіння, га	320,4	162,6
Площа посіву для виробництва садивного матеріалу, га	4,8	8
Часткова компенсація вартості робіт у первинному насінництві на придбання насіння розсадників розмноження, тис. грн	81,6	181,9
Часткова компенсація вартості виконання робіт у первинному насінництві на придбання мінеральних добрив, тис. грн	214,8	525,4
Часткова компенсація вартості виконання робіт у первинному насінництві на придбання засобів захисту рослин, тис. грн	151,6	23,8
Часткова компенсація вартості виконання робіт у первинному насінництві на придбання пально-мастильних матеріалів, тис. грн	250,5	469,1
Часткова компенсація вартості виконання робіт у первинному насінництві на придбання запасних частин до сільськогосподарської техніки, тис. грн	60,2	108,4
Кількість підприємств, що визначені виконавцями програми селекції у тваринництві та птахівництві, од.	3	9
Витрати на збереження (утримання) племінної великої рогатої худоби, тис. грн	407,6	659,4
Витрати на збереження племінних свиней, тис. грн	-	46
Витрати на збереження (утримання) племінних овець, тис. грн	80,7	66,7
Витрати на утримання генофондних гнізд риби, тис. грн	-	39
Витрати на розширення власної племінної бази в результаті власного вирощування (відтворення) великої рогатої худоби, тис. грн	-	100

Джерело: сформовано автором з використанням [11-12]

Це сприятиме передусім соціально-економічному розвитку сільських територій шляхом впровадження актуальних розробок у сільськогосподарське підприємництво. Взаємодія дослідних господарств з навчальними закладами аграрного профілю дозволить здійснювати навчання працівників, які будуть безпосередньо залучені до роботи з новими технологіями виробництва, сортами рослин, технікою чи організаційно-економічними нововведеннями.

Висновки. Мережа дослідних господарств потребує значної підтримки, але лише після реформування її діяльності, зосередження не на екстенсивних показниках, а на результативно-якісних. Дослідні господарства мають усі перспективи бути прибутковими інституціями за належної державної підтримки. Наступним кроком при проведенні досліджень в межах даної проблематики є визначення рівня ефективності інвестування у науково-дослідні проекти в межах функціонування системи «аграрний навчальний заклад – дослідне господарство».

Список використаних джерел

1. Володін С.А. Модель інноваційного розвитку аграрної науки на прикладі системи НААН України / С. А.Володін // Інноваційна економіка. – 2014. – № 3. – С. 5–24.
2. Дацій О. І. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в агропромисловому комплексі України / О. І. Дацій // Проблеми інвестиційно-інноваційного розвитку. – 2011. – № 1. – С. 65–76.
3. Інноваційна діяльність в аграрній сфері: інституціональний аспект: монографія / [Саблук П.Т., Шпикуляк О.Г., Курило Л.І.] – К.: ННЦ ІАЕ, 2010. – 708 с.
4. Федоренко В. Ф. Инновационная деятельность в АПК : состояние, проблемы, перспективы : науч. изд. / Федоренко В. Ф., Буклагин Д. С., Аронов Э. Л. – М. : ФГНУ «Росинформагротех», 2010. – 280 с.
5. Про затвердження Статуту Національної академії аграрних наук України [Електронний ресурс] : постанова Каб. Міністрів України від 28.03.2012 р. № 315 // Урядовий портал. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=245152526_248750600 (дата звернення: 23.08.2016). – Назва з екрана.
6. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2011 рік: стат. бюлетень / Відп. за вип. О. М. Прокопенко. – К.: Державна служба статистики України, 2012. – 88 с.
7. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2012 рік: стат. бюлетень / Відп. за вип. О. М. Прокопенко. – К.: Державна служба статистики України, 2013. – 88 с.
8. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2013 рік: стат. бюлетень / Відп. за вип. О. М. Прокопенко. – К.: Державна служба статистики України, 2014. – 84 с.
9. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2014 рік: стат. бюлетень / Відп. за вип. О. М. Прокопенко. – К.: Державна служба статистики України, 2015. – 84 с.
10. Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах за 2015 рік: стат. бюлетень / Відп. за вип. О. М. Прокопенко. – К.: Державна служба статистики України, 2016. – 48 с.
11. Інформація Національної академії аграрних наук України про виконання Державного бюджету України за 2014 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://naas.gov.ua/upload/iblock/a55/Rezultativni-pokazniki-dodatok.xls>
12. Інформація Національної академії аграрних наук України про виконання Державного бюджету України за 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://naas.gov.ua/content/publiczna-informaciya/Vikoristannya_koshtiv_derj_budjetu

Список використаних джерел у транслітерації / References

1. Volodin S.A. Model innovatsiinoho rozvytku ahrarnoi nauky na prykladi systemy NAAN Ukrainy / S. A.Volodin // Innovatsiina ekonomika. – 2014. – № 3. – S. 5–24.

2. Datsii O. I. Finansove zabezpechennia innovatsiinoi diialnosti v ahropromyslovomu kompleksi Ukrainy / O. I. Datsii // Problemy investytsiino-innovatsiinoho rozvytku. – 2011. – № 1. – S. 65–76.

3. Innovatsiina diialnist v ahraarii sferi: instytutsionalnyi aspekt: monohrafiia / [Sabluk P.T., Shpykuliak O.H., Kurylo L.I.] – K.: NNTs IAE, 2010. – 708 s.

4. Fedorenko V. F. Ynnovatsyonnaia deiatelnost v APK : sostoianye, problemy, perspektyvy : nauch. yzd. / Fedorenko V. F., Buklahyn D. S., Aronov Э. L. – M. : FHNU «Rosynformahrotekh», 2010. – 280 s.

5. Pro zatverdzhennia Statutu Natsionalnoi akademii ahrarykh nauk Ukrainy [Elektronnyi resurs] : postanova Kab. Ministriv Ukrainy vid 28.03.2012 r. № 315 // Uriadovyi portal. – Tekst. dani. – Kyiv, 2016. – Rezhym dostupu: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=245152526> 248750600 (data zvernennia: 23.08.2016). – Nazva z ekrana.

6. Osnovni ekonomichni pokaznyky vyrobnytstva produktsii silskoho hospodarstva v silskohospodarskykh pidpriemstvakh za 2011 rik: stat. biuleten / Vidp. za vyp. O. M. Prokopenko. – K.: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2012. – 88 s.

7. Osnovni ekonomichni pokaznyky vyrobnytstva produktsii silskoho hospodarstva v silskohospodarskykh pidpriemstvakh za 2012 rik: stat. biuleten / Vidp. za vyp. O. M. Prokopenko. – K.: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2013. – 88 s.

8. Osnovni ekonomichni pokaznyky vyrobnytstva produktsii silskoho hospodarstva v silskohospodarskykh pidpriemstvakh za 2013 rik: stat. biuleten / Vidp. za vyp. O. M. Prokopenko. – K.: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2014. – 84 s.

9. Osnovni ekonomichni pokaznyky vyrobnytstva produktsii silskoho hospodarstva v silskohospodarskykh pidpriemstvakh za 2014 rik: stat. biuleten / Vidp. za vyp. O. M. Prokopenko. – K.: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2015. – 84 s.

10. Osnovni ekonomichni pokaznyky vyrobnytstva produktsii silskoho hospodarstva v silskohospodarskykh pidpriemstvakh za 2015 rik: stat. biuleten / Vidp. za vyp. O. M. Prokopenko. – K.: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2016. – 48 s.

11. Informatsiia Natsionalnoi akademii ahrarykh nauk Ukrainy pro vykonannia Derzhavnogo biudzhetu Ukrainy za 2014 rik [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://naas.gov.ua/upload/iblock/a55/Rezultativni-pokazniki-dodatok.xls>

12. Informatsiia Natsionalnoi akademii ahrarykh nauk Ukrainy pro vykonannia Derzhavnogo biudzhetu Ukrainy za 2015 rik [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://naas.gov.ua/content/publicna-informaciya/Vikoristannya_koshtiv_derj_budjetu

ANNOTATION
EXPERIMENTAL FARMS AS RETROSPECTIVE CENTRES OF
INNOVATIVE DEVELOPMENT OF AGRARIAN SECTOR

KOLOMIETS Tetiana,
Postgraduate Student of the Department of Analysis and Statistics,
Vinnitsa National Agrarian University
(Vinnitsia)

The article deals with the necessity of reform and development of the system of experimental farms to advance the agricultural sector for innovative vector of development. The main features of innovation in the agricultural sector are determined. It has been established that experimental farms are the experimental production base for research, testing and revision of scientific developments in the agricultural sector. Based

on the analysis of the profitability of major products on farms it was found that state property farms have lower profitability among all farms. It has been outlined the basic obstacles for the development of research activities in the agricultural sector in general and in the research sector in particular: the low level of funding, sparseness of research, lack of sectoral priorities and strategies. The author has offered to strengthen cooperation between experimental farms and agricultural universities to create regional centers for transfer of knowledge and innovation that will promote social and economic development of rural areas through the implementation of urgent developments in the agricultural business.

Key words: innovation, innovative development, agricultural science, experimental farms.

Tabl. 2. Lit. 12.

АННОТАЦИЯ ОПЫТНЫЕ ХОЗЯЙСТВА КАК ПЕРСПЕКТИВНЫЕ ЦЕНТРЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА

КОЛОМИЕЦ Татьяна,
аспирант кафедры анализа и статистики,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)

Статья посвящена рассмотрению вопросов необходимости реформирования и развития сети исследовательских хозяйств для перехода аграрного сектора экономики на инновационный вектор развития. Определены основные особенности инновационных процессов в аграрном секторе. Установлено, что экспериментально-производственной базой для проведения исследований, испытаний и доработки научных разработок в агросекторе есть опытные хозяйства. На основе результатов анализа прибыльности производства основных видов продукции на сельскохозяйственных предприятиях установлено, что предприятия государственной формы собственности имеют более низкий уровень рентабельности производства, чем в среднем среди всех сельскохозяйственных предприятий. Определены основные препятствия на пути развития научно-исследовательской деятельности в аграрном секторе в целом и в исследовательских хозяйствах в частности: низкий уровень финансирования, разобщенность исследований, отсутствие отраслевых приоритетов и стратегий. Предложено усилить сотрудничество опытных хозяйств с аграрными учебными заведениями для создания территориальных центров трансфера знаний и инноваций, способствующих социально-экономическому развитию сельских территорий путем внедрения актуальных разработок в сельскохозяйственное предпринимательство.

Ключевые слова: инновации, инновационное развитие, аграрная наука, опытные хозяйства.

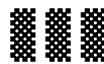
Табл. 2. Лит. 12.

Інформація про автора

КОЛОМІЄЦЬ Тетяна Вікторівна – аспірант кафедри аналізу та статистики, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail sher.tv@mail.ru).

KOLOMIETS Tetiana – Postgraduate Student of the Department of Analysis and Statistics, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3 Soniachna str., e-mail sher.tv@mail.ru).

КОЛОМИЕЦ Татьяна Викторовна – аспірант кафедри аналізу та статистики, Вінницький національний аграрний університет (21008, г. Вінниця, ул. Солнечная, 3, e-mail sher.tv@mail.ru).

УДК 338.012

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЯХ АПК[©]

М.Л.ВАРЛАМОВА,
здобувач[†] кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

Досліджено розвиток інвестиційно-інноваційних процесів в переробних галузях АПК. Виділено особливості інвестування в переробні галузі АПК. Проаналізовано динаміку підприємств переробної галузі АПК, що здійснювали інноваційну діяльність протягом 2008-2014 років, її напрями. Виявлені тенденції стосовно динаміки обсягів інвестицій в інноваційну діяльність в переробній галузі АПК. Проаналізовані джерела фінансування інноваційних процесів за 2008-2014 роки, зазначені основні зміни в структурі інвестування переробної галузі АПК. Здійснено сегментацію областей України за рівнем інвестиційно-інноваційної активності на основі кластерного підходу, що дозволило виділити регіони, які потребують першочергових дій, направлених на стимулювання на національному рівні інвестиційно-інноваційних процесів в переробних галузях АПК. Виділені основні позитивні та негативні чинники впливу на інноваційні процеси в переробних галузях АПК.

Ключові слова: інвестиції, інновації, інвестиційно-інноваційні процеси, переробні галузі АПК, інвестиційно-інноваційна активність, інвестиційно-інноваційна політика.

Рис.6. Табл.1. Літ.4.

[©] М.Л. ВАРЛАМОВА, 2016

[†] Науковий керівник: Прутська О.О., д.е.н., професор

ЕКОНОМІКА ФІНАНСИ МЕНЕДЖМЕНТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАУКИ І ПРАКТИКИ

8' 2016 (12)

ЕФМ

**"ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ:
актуальні питання науки і практики"**

**"ECONOMY. FINANCES. MANAGEMENT:
Topical issues of science and practical activity"**

Всеукраїнський науково-виробничий журнал

"ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики"

Всеукраїнський науково-виробничий журнал

ЕФМ

8' 2016 (12)

Заснований у 1997 році під назвою "Вісник Вінницького державного сільськогосподарського інституту". У 2010 – 2014 роках виходив під назвою "Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету"

**З 2015 року "Економіка. Фінанси. Менеджмент:
актуальні питання науки і практики"**

Свідоцтво про державну реєстрацію
засобів масової інформації №21154-10954ПР від 31.12.2014 р.

Засновник

Вінницький національний аграрний університет

Редакційна колегія:

Головний редактор

доктор економічних наук, професор, академік НААН Калетнік Г.М.

Заступник головного редактора

кандидат економічних наук Кірсєва Е.А.

Члени редакційної колегії:

*доктор юридичних наук, професор Авдійський В.І. (Росія);
доктор, професор Белік П. (Словаччина); доктор економічних наук,
професор Буреннікова Н.В.; доктор економічних наук, професор Варченко О.М.;
доктор економічних наук, доцент Вдовенко Л.О.; кандидат економічних наук
Гончарук І.В.; кандидат економічних наук Гончарук Т.В.; доктор економічних наук,
професор Горська О. (Словаччина); доктор економічних наук, професор Гуцаленко Л.В.;
доктор, професор Данн Дж. В. (США); доктор економічних наук,
професор, академік НААН Дем'яненко М.Я.; доктор економічних наук, професор,
член-кореспондент НААН Жук В.М.; доктор економічних наук, професор,
академік НААН Кваша С.М.; доктор економічних наук,
член-кореспондент НААН Кириленко І.Г.; доктор економічних наук,
професор Коляденко С.В.; доктор економічних наук, професор Клепауці Б. (Польща);
доктор економічних наук, професор Мазур А.Г.; доктор економічних наук, професор,
академік НААН Малік М.Й.; доктор економічних наук, професор Масленнікова Н.П. (Росія);
доктор юридичних наук, доцент Мельничук О.Ф.; кандидат економічних наук,
доцент Мулик Т.О.; доктор економічних наук, професор, академік НААН Панасюк Б.Я.;
доктор економічних наук, доцент Польова О.А.; доктор економічних наук,
професор Прутська О.О.; доктор економічних наук, професор Свиноус І.В.;
доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НААН Сичевський М.П.;
кандидат економічних наук Томчук О.В.; доктор економічних наук,
доцент Ціхановська В.М.; кандидат економічних наук Шаманська О.І.;
доктор економічних наук, професор Шпикуляк О.Г.; доктор економічних наук, професор,
академік НААН Шпичак О.М.; кандидат економічних наук, доцент Янчук Г.В.*

Адреса редакції: **21008, Вінниця, вул. Сонячна, 3, тел. 52 - 07 - 37**
Сайт журналу: <http://efm.vsau.org/>, Електронна адреса: efm@vsau.vin.ua

Відповідальний секретар редакції, кандидат сільськогосподарських наук,
доцент – **Янчук В.І.**,
літературний редактор-коректор і переклад іноземною мовою – **Москаленко І.В.**,
технічний секретар і оператор комп'ютерного набору – **Пришляк Н.В.**

©Вінницький національний аграрний університет, 2016

"ECONOMY. FINANCES. MANAGEMENT:

Topical issues of science and practical activity"

Ukrainian Scientific and Production Journal

8' 2016 (12)

Founded in 1997 under the name "Herald of Vinnitsa State Agricultural Institute".

In 2010 - 2014 years was published under the name of "Collected Works of Vinnytsia National Agrarian University".

Since 2015 "Economy. Finances. Management: topical issues of science and practical activity".

Certificate of registration of mass media №21154-10954 PR from 31.12.2014

Founder:

Vinnytsia National Agrarian University

Editorial Board:

Chief editor

Doctor of Economic Sciences, professor, academician of NAAS of Ukraine **Kaletnik H.**

Assistant chief editor

Candidate of Economic Sciences **Kirieieva E.**

Editorial Staff Members:

Doctor in law, professor **Aydiyskyi V. (Russia); Doctor, professor** **Belik P. (Slovakia); Doctor of Economic Sciences, professor** **Buriennikova N.; Doctor of Economic Sciences, professor** **Varchenko O.; Doctor of Economic Sciences, associate professor** **Vdovenko L.; Candidate of Economic Sciences** **Honcharuk I.; Candidate of Economic Sciences** **Honcharuk T.; Doctor of Economic Sciences, professor** **Horska E. (Slovakia); Doctor of Economic Sciences, professor** **Hutsalenko L.; Doctor, professor** **Dann J.V. (USA); Doctor of Economic Sciences, professor, academician of NAAS of Ukraine** **Demianenko M.; Doctor of Economic Sciences, professor, corresponding member of NAAS of Ukraine** **Zhuk V.; Doctor of Economic Sciences, professor, academician of NAAS of Ukraine** **Kvasha S.; Doctor of Economic Sciences, corresponding member of NAAS of Ukraine** **Kyrylenko I.; Doctor of Economic Sciences, professor** **Koliadenko S.; Doctor of Economic Sciences, professor** **Klepatski B. (Poland); Doctor of Economic Sciences, professor** **Mazur A.; Doctor of Economic Sciences, professor, academician of NAAS of Ukraine** **Malik M.; Doctor of Economic Sciences, professor** **Maslennikova N. (Russia); Doctor in Law, associate professor** **Melnychuk O.; Candidate of Economic Sciences, associate professor** **Mulyk T.; Doctor of Economic Sciences, professor, academician of NAAS of Ukraine** **Panasiuk B.; Doctor of Economic Sciences, associate professor** **Polyova O.; Doctor of Economic Sciences, professor** **Prutska O.; Doctor of Economic Sciences, professor** **Svynous I.; Doctor of Economic Sciences, professor, corresponding member of NAAS of Ukraine** **Sychevskyi M.; Candidate of Economic Sciences, associate professor** **Tomchuk O.; Doctor of Economic Sciences, associate professor** **Tsikhhanovska V.; Candidate of Economic Sciences, associate professor** **Shamanska O.; Doctor of Economic Sciences, professor, academician of NAAS of Ukraine** **Shpychak O.; Doctor of Economic Sciences, professor** **Shpykuliak O.; Candidate of Economic Sciences, associate professor** **Yanchuk H.**

Address of editorial office: **21008, 3. Sonyachna Str, Vinnytsia, 52 - 07 - 37,**

Web site: <http://efm.vsau.org/>, e-mail: efm@vsau.vin.ua

Editor secretary - *Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor* - **Yanchuk V.,**
language corrector, translator – **Moskalenko I.,**
technical secretary and computer operator – **Pryshliak N.**

©**Vinnytsia National Agrarian University, 2016**

ЗМІСТ

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І ВИРОБНИЧИХ ВІДНОСИН

Г.М. КАЛЕТНИК, М.В. ПИНДИК. ПОНЯТТЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ ТА ЇХ МІСЦЕ В РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ УКРАЇНИ 7

А.Г. МАЗУР, О.Ю. САМБОРСЬКА. ЕВОЛЮЦІЯ МАЛИХ ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА СЕЛІ 19

ЕКОНОМІКА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

О.Л. ПОЛЬОВА, А.С. М'ЯРКОВСЬКА. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА 27

О.І. ШАМАНСЬКА, Я.В. ПАЛАМАРЕНКО. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СПРИТОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ 35

ІННОВАЦІЙНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Т.В. КОЛОМІЄЦЬ. ДОСЛІДНІ ГОСПОДАРСТВА ЯК ПЕРСПЕКТИВНІ ОСЕРЕДКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ 46

М.Л. ВАРЛАМОВА. РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЯХ АПК 54

БІЗНЕС І ПІДПРИЄМНИЦТВО

О.П. СКОРУК, І.С. МАЙДАНИК. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ БІОРЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ 63

ІНСТИТУЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПРАВА

О.Л. РУДА, О.В. ОСТРОВСЬКА, І.В. РАТУШНЯК. ІНСТИТУЦІАЛЬНИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЗЕРНА 73

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Л.В. ГУЦАЛЕНКО, Е.О. ДОВГАЛЬ. ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ ПІДПРИЄМСТВОМ 82

ДИСКУСІЇ

Я.В. ГОНТАРУК. НАПРЯМКИ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ АПК В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ 93

ДУМКА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

А.Б. МЕЛЬНИЧУК. ІННОВАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ АГРАРНОГО СЕКТОРУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ АСПЕКТ 103

А.В. КАРПЕНКО. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ 111

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДО УВАГИ АВТОРІВ ПУБЛІКАЦІЙ В ЖУРНАЛІ "ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики" 122

Журнал внесено в оновлений перелік наукових фахових видань України з економічних наук під назвою **"ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики"** (підстава: Наказ Міністерства освіти і науки України 21.12.2015 №1328).

Включений до міжнародних наукометричних баз і каталогів наукових праць:
Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського, Україна, сайт: <http://nbuv.gov.ua>
Google Академія, сайт: <http://scholar.google.com.ua>

Матеріали друкуються українською, англійською і російською мовами.

Номер схвалено і рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Вінницького національного аграрного університету, протокол № 3 від 30 вересня 2016 р.

Усі права застережені. Тексти статей, таблиці, графічний матеріал, формули захищені законом про авторські права. Передрук і переклад статей дозволяється за згодою авторів.

Відповідальність за зміст публікацій і достовірність наведених в них даних та іншої інформації, несуть автори статей. Висловлені у надрукованих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

Підписано до друку 30 вересня 2016 року
Формат 60x84/8. Папір офсетний. Друк
офсетний. Ум. друк. арк. 14,6 Тираж 100.
Зам № 692

Віддруковано у
Вінницькому національному аграрному університеті
м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, 21008.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготовлювачів і
розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5009 від 10.11.2015

CONTENTS

THE DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE FORCES AND PRODUCTION RELATIONS

G. KALETNIK, M. PYNDYK. THE CONCEPT OF ALTERNATIVE ENERGY SOURCES AND THEIR PLACE IN THE IMPLEMENTATION OF THE ENERGY EFFICIENCY POLICY IN UKRAINE 7

A. MAZUR, O. SAMBORSKA. EVOLUTION OF SMALL FORMS OF AGRICULTURAL BUSINESS 19

ECONOMY AND EFFICIENCY PRODUCTION AND BUSINESS ACTIVITIES

O. POLYOVA, A. MYARKOVSKA. EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF ENTERPRISE EQUITY MANAGEMENT E 27

O SHAMANSKA, Y. PALAMARENKO. MODERN APPROACHES TO EVALUATION THE EFFICIENCY OF ENTERPRISES OF ALCOHOL INDUSTRY OF UKRAINE 35

INNOVATION AND INVESTMENT ACTIVITIES

T. KOLOMIETS. EXPERIMENTAL FARMS AS RETROSPECTIVE CENTRES OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF AGRARIAN SECTOR 46

M. VARLAMOVA. DEVELOPMENT OF INVESTMENT AND INNOVATION PROCESSES IN THE PROCESSING INDUSTRIES OF AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX 54

BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP

O. SKORUK, I. MAYDANYK. FORMATION OF THE BIORESOURCE POTENTIAL MANAGEMENT STRATEGY OF REGIONAL ENTERPRISES 63

INSTITUTIONAL PROBLEMS OF ECONOMICS, FINANCE, MANAGEMENT AND LAW

O. RUDA, O. OSTROVSKA, I. RATUSHNIAK. INSTITUTIONAL MECHANISM OF GRAIN MARKET REGULATION 73

ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT

L. HUTSALENKO, E. DOVHAL. ACCOUNTING AND INFORMATION SYSTEM OF AGRICULTURAL ENTERPRISE MANAGEMENT SUPPORT 82

DISCUSSION

Y. HONTARUK. THE DIRECTIONS OF THE RESTRUCTURING OF THE AGRICULTURAL PROCESSING ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION 93

OPINION OF YOUNG SCIENTISTS

A. MELNYCHUK. THE INNOVATIVE TRANSFORMATION OF AGRICULTURAL SECTOR: EUROPEAN ASPECT 103

A. KARPENKO. THEORETICAL ASPECTS OF PRODUCTION COMPETITIVENESS FORMATION IN DAIRY ENTERPRISES 111

INFORMATION

TO ATTENTION OF AUTHORS OF ARTICLES IN THE JORNAL "ECONOMY. FINANCES. MANAGEMENT: ACTUAL ISSUES OF SCIENCE AND PRACTICAL ACTIVITY" 122

The journal is entered on an updated list of scientific professional editions of Ukraine on economic sciences called "**Economy. Finances. Management: actual issues of science and practical activity**" (Resolution of Ministry of Education and Science of Ukraine №1328 from 21.12.2015).

Included with the international scientometric databases and directories of scientific publications:
The National Library. VI Vernadsky, Ukraine , site: <http://nbuv.gov.ua>
Google Scholar website : <http://scholar.google.com.ua>

Materials are published in Ukrainian, English and Russian.

Issue is approved and recommended to publish at the decision of the Academic Council of Vinnytsia National Agrarian University, Act № 3 from 30 September 2016

All rights are reserved. The texts of articles, tables, graphics, formulas are reserved by copyright. Reproduction and translation of articles are permitted with the consent of the authors. The authors of the articles are responsible for the content and accuracy of publications, presented data and other information. The views expressed in the articles do not necessarily reflect the views of the editorial board and do not impose any obligation on it.

Signed for printing 30 September 2016
Format 60x84 / 8. Offset paper. Offset
Printing. pp. 14,6 Circulation 100.
№ 692

Published by Vinnytsia National Agrarian University
21008, Vinnytsia, 3 Soniachna str.
Subject of publishing activity license
SK №5009 from 10.11.2015

■ ПОВІДОМЛЕННЯ

ДО УВАГИ АВТОРІВ ПУБЛІКАЦІЙ В ЖУРНАЛІ "ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики"

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛУ СТАТЕЙ

До друку приймаються статті, які мають такі необхідні елементи (Бюлетень ВАК України. - 2003. - № 12):

1. *Постановка проблеми* у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
2. *Аналіз останніх досліджень і публікацій*, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які опирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття;
3. *Формулювання цілей статті* (постановка завдання);
4. *Виклад основного матеріалу дослідження* з повним обґрунтуванням наукових результатів;
5. *Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок*.

подається примірник тексту статті, підписаний авторами, надрукований на папері форматом А4, а також електронний варіант на електронному носіїві. обов'язково подається: рецензія доктора наук; англomовна розширена анотація (подається з метою формування англomовної веб-сторінки журналу відповідно до вимог МОНМС України (Наказ № 1111 від 17.10.2012 р.) обсягом не менше 2 сторінки А4 формату, 14 шрифту, 1,0 інтервалу), квитанція про оплату, відомості про автора.

*Електронний варіант статті виконується в редакторі Microsoft Word, причому файл має бути збережений в одному з форматів: *.rtf, *.doc, *.docx. Формат сторінки А4, шрифт Times New Roman, розмір шрифту - 14, через інтервал 1,0. Лапки "прямі", а не "парні", апостроф "звичайний". Розмір полів: ліве - 20 мм; праве - 20 мм; верхнє - 20 мм; нижнє - 20 мм.*

Обсяг статті – від 8 до 16 повних сторінок.

На початку статті наводиться УДК, прізвище, ім'я, по батькові автора (авторів), науковий ступінь, вчене звання, посада, підрозділ та назва організації, яку представляє автор, назва статті, українською, російською та англійською мовами коротку анотацію (100-250 слів) та ключові слова (6 - 10 позицій).

Допускається не більше чотирьох авторів статті.

Назва статті має бути короткою, адекватно відбивати її зміст, відповідати суті досліджуваної наукової проблеми. При цьому слід уникати назв, що починаються зі слів: "Дослідження питання...", "Деякі питання...", "Проблеми...", "Шляхи...", в яких не відбито достатньою мірою суть проблеми. Назву статті писати з **великої літери**, а текст звичайними літерами.

Анотації (українською, російською та англійською) набирати курсивом 12 кеглем. Слід застосовувати синтаксичні конструкції безособового речення,

наприклад: "Досліджено...", "Розглянуто...", "Установлено..." (наприклад, "Досліджено генетичні мінливості... Отримано задовільні результати...").

Посилання в тексті подавати тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1, 6]. Посилання на конкретні сторінки наводити після номера джерела, потім через кому сторінку (маленьке с.), далі її номер (наприклад: [1, с. 5]). Якщо далі йде інше джерело, то ставити його номер через крапку з комою в тих самих дужках (наприклад, [4, с.22; 8, с. 10-14]).

Джерела, що наводяться наприкінці публікації, повинні розташовуватися в порядку першого згадування в тексті статті й бути оформленими відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. (Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел). Номер у списку літератури має відповідати лише одному джерелу. Кількість джерел повинна бути не менше 5 і не більше 15 джерел для оригінальної статті та не більше 50 джерел для оглядової статті.

Обов'язково подається список джерел в транслітерації, оформляється за правилами згідно Постанови КМУ `Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею` №55 від 27.01.2010 р.

Усі цитати, мова оригіналу яких є іншою, подавати мовою журналу й обов'язково супроводжувати їх посиланнями на джерело і конкретну сторінку.

На всі рисунки й таблиці давати посилання в тексті. Під рисунками та таблицями обов'язково зазначати джерело інформації. Усі рисунки мають супроводжуватися підписами, а таблиці повинні мати заголовки.

Рисунки виконувати у редакторі Microsoft Word 7.0 за допомогою функції "Створити рисунок", а не виконувати рисунок поверх тексту. Написи на рисунках виконувати засобами Microsoft Word з тим, щоб редактор мав можливість зробити в них необхідні виправлення. **Рисунки обов'язково мають бути згруповані.**

Таблиці виконувати у редакторі Microsoft Word 7.0 за допомогою функції "Додати таблицю". Кожна таблиця повинна займати не більше одного аркуша при розмірі шрифту TIMES тексту таблиці не менш ніж 10 кегль, не більше 12 кегль.

Формули у статтях по всьому тексту набирати у формульному редакторі MS Equation - 3.0, шрифт TIMES, 10 кегль з нумерацією у круглих дужках.

Автори мають дотримуватися правильної галузевої термінології (див. держстандарти).

Терміни по всій роботі мають бути уніфікованими.

Між цифрами й назвами одиниць (грошових, метричних тощо) ставити нерозривний пробіл.

Скорочення грошових та метричних одиниць, а також скорочення млн, млрд, метричних (грн, т, ц, м, км тощо) писати без крапки.

Якщо в тесті є аббревіатура, то подавати її в дужках при першому згадуванні.

На електронному носіїв повинен бути 1 файл з текстом статті, названий прізвищем автора (Стаття_Прізвище), розширена англійська анотація (Стаття_Прізвище_Англ) та відомості про авторів. Зразок відомостей про авторів розміщено на сайті журналу та може надсилатися за вимогою.

Редакційна колегія залишає за собою право на редакційні виправлення.

Автори несуть відповідальність за точність наведених у статті термінів, прізвищ, даних, цитат, запозичень, статистичних матеріалів тощо.

Приклади оформлення посилань та списків літератури до статей на українській мові.

Статті з журналів та збірників:

Яковенко С. Реінжиніринг бізнес-процесів шляхом інформатизації управління на підприємствах України / С. Яковенко // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – № 9. – С. 118-130.

Два автори та більше:

Босак І.П. Інформаційне забезпечення управління підприємством: економічний аспект / І.П. Босак, Є.М. Палига // Регіональна економіка. – 2007. – № 4. – С. 193-196.

Anderson J.R. Intelligent Tutoring Systems / J.R. Anderson, C.F. Boyle, B.J. Reiser // Science. -1985. - Vol. 228. - P. 456-462.

Стаття зі збірника:

Шлапак О.А. Економічні аспекти впровадження та функціонування менеджменту якості на підприємствах / О.А. Шлапак, Н.О. Турчин // Економічні, правові, інформаційні та гуманітарні проблеми розвитку України в умовах економічної нестабільності: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції : 14 квітня 2010 р. – Вінниця : ВІЕ ТНЕУ, 2010. – С. 58-59.

Книги:

Кулицький С.П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління: навч. посібник / С.П. Кулицький. – К: МАУП, 2002. – 224 с. : іл.

Гетьман О. О. Економіка підприємства: навч. посібник / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.

Основи менеджменту: підручник / В.Г. Федоренко, О.М. Діденко, Є.В. Бондаренко та ін.; за ред. В.Г. Федоренка. – К: Алерта, 2007. – 420 с.

Автореферати:

Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 `Технологія машинобудування` / Іван Ярославович Новосад; Тернопіль. держ. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с., вклоч. обкл. : іл. — Бібліогр.: с. 17—18.

Матеріали конференцій

Шлапак О.А. Проблеми ефективності комунікацій підприємства на основі веб-технологій / О.А. Шлапак // Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації: збірник тез доповідей Дев'ятої Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених: 24-25 лютого 2012 р. – Тернопіль: ТНЕУ, 2012. – Ч. 1. - С. 80-82.

Інтернет – ресурси:

Шлапак О.А. Концептуальні підходи до управління персоналом на засадах критеріїв комунікаційного середовища [Електронний ресурс] / О. А. Шлапак // Ефективна економіка. – 2010. - № 10. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>. – Назва з екрану.

Писарчук О. О. Оцінювання ефективності інформаційних систем за вектором критеріїв [Електрон. ресурс] / О.О. Писарчук. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Psvz/2010_3/PDF/Pusarchuk.pdf. - Назва з екрану.

Нормативні документи:

Про інформацію [Електронний ресурс]: Закон України від 02 жовтн. 1992р. №270/96-ВР зі змін. та допов. станом на 1 червн. 2009р. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>. – Назва з екрану.

Конституція України (прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року) : із змін., внесеними згідно із Законом України від 8 груд. 2004 р. № 2222-IV. - Х. : Фоліо, 2007. - 160 с.

Господарський кодекс України: чинне законодавство зі змін. та допов. станом на 1 берез. 2008 р. : (відповідає офіційному текстові). – К. : Паливода А. В., 2008. – 192 с. – (Кодекси України).

Реквізити для оплати за публікацію статті:

Публікація статті є платною послугою. Оплату здійснювати з розрахунку 50 грн. за кожну повну та неповну сторінку тексту. Отримувач: Вінницький національний аграрний університет МФО 820172 Розрахунковий рахунок № 31256282102055 код 00497236 банк ДКСУ. Призначення платежу: за друк статті в журналі: **"ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики"**.

Авторські дані:

1. Назва статті;
2. Відомості про авторів: Прізвище, ім'я та по батькові повністю; Місце роботи кожного з авторів; Контактна інформація (e-mail) для кожного автора;
3. Анотація;
4. Ключові слова;
5. Тематичний рубрикатор: УДК чи інші бібліотечно-бібліографічні класифікаційні і предметні індекси;
6. Бібліографічний список літератури (лише на мові оригіналу).

Примітка: на трьох мовах (українська, англійська та російська) подаються перші 4 пункти даних.

**Тематична спрямованість
Всеукраїнського науково-виробничого журналу
"ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ:
актуальні питання науки і практики"**

наукові та виробничі аспекти економічної та фінансової діяльності
суб'єктів в агропромисловій сфері та суміжних галузях,
соціально-економічного розвитку села

Шановні автори публікацій!

Статті мають бути оформлені згідно нормативів МОН України і вимог журналу (вимоги розміщені на сайті журналу: <http://efm.vsau.org/>), прохання надсилати на електронну адресу: efm@vsau.vin.ua

**До друку приймаються статті українською, російською,
англійською мовами, за такими рубриками:**

- ❖ Сторінка головного редактора
- ❖ Теорія і історія економічної думки
- ❖ Розвиток продуктивних сил і виробничих відносин
- ❖ Економіка та ефективність виробничо-господарської діяльності
- ❖ Економіка природокористування і охорони навколишнього середовища
- ❖ Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика
- ❖ Інноваційна та інвестиційна діяльність
- ❖ Проблеми економічної і соціальної політики
- ❖ Бізнес і підприємництво.
- ❖ Ринок. Ціноутворення. Інфраструктура
- ❖ Логістика і транспорт
- ❖ Менеджмент та маркетинг
- ❖ Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці
- ❖ Соціальна сфера. Розвиток територій
- ❖ Світова економіка та зовнішньоекономічна діяльність
- ❖ Інституційні проблеми економіки, фінансів, менеджменту та права
- ❖ Практичні аспекти розвитку виробничих систем і соціуму
- ❖ Фінансово-кредитне забезпечення і податкова політика
- ❖ Бухгалтерський облік, аналіз та аудит
- ❖ Дискусії
- ❖ Думка молодого вченого
- ❖ Апробація економічних досліджень
- ❖ Новини економіки, фінансів і менеджменту
- ❖ Новини законодавства
- ❖ Видання з актуальних проблем економіки, фінансів і менеджменту
- ❖ Вітальні проєкти
- ❖ Повідомлення
- ❖ Наші дописувачі